

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PROGRAM TANITIMI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

PROGRAM ADI: TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

BAĞLI OLDUĞU ANABİLİM DALI: TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

PROGRAM TÜRÜ/DÜZEYİ: **Tezli Yüksek Lisans**

- **GENEL BİLGİLER:**

Türk Dili ve Edebiyatı Tezli Yüksek Lisans Programı Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde 1993 yılında kurulmuş olup 1994-1995 akademik yılı güz yarıyılından itibaren öğrenci alımına başlanmıştır.

Türk Dili ve Edebiyatı Tezli Yüksek Lisans Programının normal süresi 2 yıl (dört dönem) olup kadrolu olarak görev yapan (5) Profesör, dört (4) Doçent, üç (3) Doktor Öğretim Üyesi ve üç (3) Araştırma Görevlisi olmak üzere 15 öğretim elemanı bulunmaktadır.

Türk Dili ve Edebiyatı Tezli Yüksek Lisans Programı; Yeni Türk Dili, Eski Türk Dili, Yeni Türk Edebiyatı, Eski Türk Edebiyatı ve Türk Halk Edebiyatı olmak üzere 5 bilim dalında uzman yetiştirmektedir. Programın öğretim dili Türkçedir.

Program, öğrenciye bilgi üretiminin olduğu bir çevre yaratmakta ve öğrencileri ürettikleri bilgiyi tez, bildiri, makale veya kitap olarak yayımlamak konusunda cesaretlendirmektedir.

Yüksek lisans programı öğrencinin bilgiye araştırma sonucu ulaşabilmesini ve ulaştığı bilgiyi değerlendirip yorumlayabilmesini sağlamayı ve Türk Dili ve Edebiyatı alanında gereken nitelikleri kazandırmaı amaçlamaktadır.

Lisans mezunlarının Türk Dili ve Edebiyatı anabilim dalları bünyesinde bilgilerini derinleştirmek, seçtikleri alanda uzmanlaşmalarını sağlamak ve uzmanlık alanlarında etkili yayınlar hazırlamak temel hedeflerimiz arasında yer almaktadır.

- **PROGRAMIN MİSYONU:**

Bilginin, eğitimin ve öğretimin kamu yararına kullanılmasının sağlanarak geleceği şekillendirecek bilgi üreten ve bu sayede bilim gelişimine, toplum eğitim ve kültürel düzeyinin yükselmesine katkı sağlayan bireyler yetiştirmektedir.

- **PROGRAMIN VİZYONU:**

Kendi alanında tercih edilme nedeni olan, özgün araştırmalar gerçekleştirebilen, tüm becerilere sahip ve çözüm odaklı olan bilim uzmanları yetiştirmek.

- **KAZANILAN DERECE**

Programı başarıyla tamamlayan mezunlara alanında **tezli yüksek lisans diploması** verilir.

- **KABUL VE KAYIT KOŞULLARI**

Programa öğrenci kabulünde, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde yer alan öğrenci kabul ve kayıt şartları geçerlidir. Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine göre Sosyal Bilimler Enstitüsünün tezli yüksek lisans programlarına başvurularda; ALES puanı, lisans mezuniyet notu ve bilimsel değerlendirme sınavı sonuçlarının hangi oranlarda programa giriş için başarı sıralamasında kullanılacağı söz konusu yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilmiştir. Bu doğrultuda açılan kontenjan dâhilindeki en yüksek puandaki öğrenciler belirtilen oranlardaki puan sıralaması doğrultusunda kayıt hakkı kazanırlar. Başarı değerlendirmesinde; ALES puanı veya GRE ya da GMAT gibi sınavlardan aldığı puanının ALES puanı karşılığının %50'si, lisans mezuniyet not ortalamasının %20'si, bilimsel değerlendirme sınavı sonucunun %30'u toplamının 100 puan üzerinden en az 60 puan olması gerekmektedir. Başarılı adayların kendi içinde sıralaması, sınav jürisi tarafından en yüksek puandan en düşük puana göre yapılır. Lisansüstü programına kabul edilen öğrencilerin listeleri, Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla kesinleştikten sonra enstitü web sayfasında ilan edilir. İlgili yönerge <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm> adresinde yer almaktadır.

- **YETERLİLİK KOŞULLARI VE KURALLARI**

Bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç olmak üzere, Türk Dili ve Edebiyatı Tezli Yüksek Lisans programının normal tamamlama süresi en az iki yarıyıl ders ve en az iki yarıyıl tez çalışması olmak üzere dört yarıyıldır. Mezuniyete hak kazanabilmek için öğrenci 60 AKTS'lik ders (7 ders ve Seminer) ile 60 AKTS'lik tez yazımı olarak toplam 120 AKTS'yi tamamlaması gerekir.

Programda öğrencinin başarılı sayılabilmesi için, aldığı tüm derslerden CC veya bunun üzerinde bir not alması ve seminer, uzmanlık alan, tez hazırlık çalışması ve tez çalışması derslerinden YT (yeterli) notu alması ve genel not ortalamasının 4,00 üzerinden en az 2,50 olması gerekmektedir.

Türk Dili ve Edebiyatı Tezli Yüksek Lisans programındaki öğrenci, tezini Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'ne ve Senatonun belirlediği yazım kurallarına uygun bir biçimde hazırlaması ve jüri önünde sözlü olarak savunması zorunludur.

- **PROGRAMIN EĞİTİM AMAÇLARI:**

PEA1: Akademik kariyer hedefi kapsamında ulusal ve uluslararası üniversitelerde Türk Dili ve Edebiyatı alanında lisansüstü çalışmalar yapacak Türk dili ve edebiyatı uzmanları yetiştirmektir.

PEA2: Bilimsel bir yaklaşımla yeni nesiller yetiştirmek üzere Türk Dili ve Edebiyatı alanında devlet okulları ve özel okullar bünyesinde görev alacak uzman öğretmen yetiştirmektedir.

PEA3: Yurt içi ve yurt dışındaki kurum ve kuruluşlarda (TÖMER, Yunus Emre Enstitüsü, bakanlıklar, elçilikler vb.) Türk dili ve kültürünü öğretecek ve tanıtacak bireyler yetiştirmektedir.

PEA4: Medya ve iletişim alanında (gazete, dergi, televizyon, yayınevi vb.) profesyonel olarak editör, yazar-şair, eleştirmen vb. statüde çalışacak uzmanlar yetiştirmektedir.

• EĞİTİM PLANI (MÜFREDAT) VE EĞİTİM PLANININ İÇERİĞİ:

Türk Dili ve Edebiyatı Tezli Yüksek Lisans eğitim planında (müfredatta) yer alan dersler ve içeriklerine <https://sosbil.aku.edu.tr/anabilim-anasanat-dali-program-mufredatlari/> adresinden ulaşılabilir. Programı tamamlama koşulları (devam, dersler, kredi-saat miktarı, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, tez veya proje tamamlama koşulları) tanımlanmış olup Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketinde belirtilmiştir:

<https://obs.aku.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=06&curSunit=623>

Türk Dili ve Edebiyatı Tezli Yüksek Lisans programı müfredatı öğrencinin meslek kariyerine veya aynı disiplinde eğitimini sürdürmesine olanak sağlayacak şekilde hazırlanmıştır.

Müfredatta yer alan her bir ders program çıktılarını destekleyecek nitelikte hazırlanmıştır.

• ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans programında öğrenci başarılarının değerlendirilmesinde 9 Ocak 2022 tarih ve 31714 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan “Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği”nin (<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm>) 25. Maddesine göre gerçekleştirilen sınavlar esas alınır. Bu sınavlar; ödev, ara sınav, mazeret sınavı, yarıyıl sonu sınavı ve tek ders sınavıdır. Sınavlar ders programlarında belirtildiği gibi yazılı, sözlü, sözlü ve yazılı ya da uygulamalı olarak yapılır. Anabilim Dalı Başkanlığı yeterlik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavları, kâğıt ortamında ve eş zamanlı olarak yapabileceği gibi alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir ve ölçmenin hangi sınav türü ile yapılacağına dersi yürüten öğretim üyesi karar vererek yarıyıl başında enstitüye bildirir. Bir yarıyıl tez hazırlık çalışması, tez çalışması ve uzmanlık alan dersi hariç olmak üzere her ders için en az bir ara sınav yapılır.

Ara sınavlardan herhangi birine veya dönem sonu sınavına, Senato tarafından belirlenmiş haklı ve geçerli nedenlerle katılamayan öğrenciler için, ilgili sınavlardan en az yedi gün sonra olmak üzere Enstitü Yönetim Kurulunun belirlediği tarihte/tarihlerde mazeret sınavı açılır. Mazeret sınavına katılmak isteyen öğrenciler, ilan edilen başvuru süresi içinde mazeretlerini gösterir belgenin ekli olduğu bir dilekçe ile enstitüye başvurmak zorundadır. Başvuruları Enstitü Yönetim Kurulu tarafından onaylanan öğrenciler, ilan edilen tarihlerde ilgili ders için açılan mazeret sınavına katılmamaları durumunda haklarından vazgeçmiş sayılırlar.

Tüm sınavlar 100 puan üzerinden değerlendirilir. Ara sınav ve yarıyıl sonu sınav notlarının ders başarı puanının hesaplanmasında esas alınacak katkı oranları, dersi veren öğretim üyesi tarafından Enstitüye ilgili yarıyıl başlarında yazılı olarak bildirilir.

Öğrencinin başarısı, yarıyıl başında tanımlanmış olan başarı değerlendirme araçlarında aldığı notların belirtilen oranlar dâhilinde hesaplanması ile elde edilmektedir. Yarıyıl sonunda öğrencilerin 100 puan üzerinden elde ettikleri notlar, genel başarı düzeyi de göz önüne alınarak, harf notuna dönüştürülmekte ve dörtlük sistemdeki karşılıkları hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde tanımlanan harf aralıkları şu şekildedir:

Başarı Notu	AA	BA	BB	CB	CC	DC	FF ve DZ
Katsayısı	4,00	3,50	3,00	2,50	2,00	1,50	0,00
100'lük Sistemdeki Karşılığı	90-100	85-89	75-84	70-74	65-69	50-64	49 ve altı

Diğer harf notları şunlardır:
YT (yeterli): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları ve benzeri çalışmalarda başarılı olduğunu gösterir.
YZ (yetersiz): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları gibi çalışmalarda başarısız olduğunu gösterir.
DZ (devamsız): Kredili derslerde devam koşulunu sağlamayan öğrencilere verilir ve başarı ortalamasına katılır (Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, Madde 26, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm>).

• PROGRAM ÇIKTILARI:

PÇ1: Türk Dili ve Edebiyatı alanında lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak, alandaki bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir ve derinleştirir.

PÇ2: Geleneksel ve çağdaş edebiyat ve dil kuramlarını ileri düzeyde bilmek ve tarihi ve günümüz edebi metinlerini belirli akımlar ve kuramlar çerçevesinde değerlendirerek edebi ve dilsel eleştiri yapabilir.

PÇ3: Türk Dili ve Edebiyatı alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilme becerisi kazanır.

PÇ4: Türk Dili ve Edebiyatı sahasına has problem alanlarını tespit edip araştırma yöntemlerini kullanarak bunlara çözüm üretir.

PÇ5: Türk Dili ve Edebiyatı alanında edindiği bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlama, çözümleme ve yeni bilgiler oluşturur.

PÇ6: Türk Dili ve Edebiyatı alanında edindiği uzmanlık bilgisini ve problem çözme ve uygulama becerilerini disiplinler arası çalışmalarda kullanır.

PÇ7: Bireysel çalışma becerisi ve bağımsız karar verebilme yetisine sahip olarak fikirlerini sözlü ve yazılı şekilde ifade ederek iletişim kurabilir.

PÇ8: Türk Dili ve Edebiyatı alanı ile ilgili bilgilerin ve verilerin toplanmasında, yorumlanmasında, uygulanmasında ve duyurulması aşamasında her birinde toplumsal, bilimsel, hukuksal ve etik değerleri gözeterek hareket eder.

PÇ9: Türk Dili ve Edebiyatı alanında ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunların çözümü için yeni yaklaşımlar geliştirir

PÇ10: Türk Dili ve Edebiyatı alanının gerektirdiği düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.

PÇ11: Türk Dili ve Edebiyatı sahasına problemleri alanlarda yeni yaklaşımlar geliştirerek çözüm üretebilir. İlgili problemleri alanların gerek tespiti gerekse çözümü noktasında akademik usulle tartışır.

PÇ12: Yabancı dili bilgi ve becerisini kullanarak Türk Dili ve Edebiyatı alanındaki problemleri yabancı meslektaşlarıyla tartışır, bilgi paylaşımında bulunur.

PÇ13: Türk Dili ve Edebiyatı alanıyla ilgili yapacağı bilimsel çalışmalarda kaynaklara ulaşabilme, kaynaktan aracılar yararlanır, metinleri orijinallerinden okuyup anlayabilir.

PÇ14: Türk Dili ve Edebiyatı alanındaki güncel gelişmeleri ve yürütülen projeleri, nicel ve nitel verilerle destekleyerek alanındaki ve alan dışındaki gruplara uygun iletişim araçlarıyla aktarır.

PÇ15: Türk Dili ve Edebiyatı alanında stratejik, politik ve uygulamaya dayalı plan ve program geliştirebilir.

- **ÜST DERECE PROGRAMLARINA GEÇİŞ**

Türk Dili ve Edebiyatı Tezli Yüksek Lisans Programı mezuniyet şartını arayan doktora programlarına başvurabilir.

- **İSTİHDAM OLANAKLARI**

Türk Dili ve Edebiyatı Tezli Yüksek Lisans Programı mezunları kabul şartlarını yerine getirdikleri takdirde üniversitelerin ilgili bölümlerinde öğretim elemanı olarak çalışabilirler. Ayrıca medya ve iletişim alanında (gazete, dergi, televizyon, yayınevi vb.) profesyonel olarak editör, yazar-şair, eleştirmen vb. statüde çalışma imkanlarına sahiptirler. Bununla birlikte akademik hayatına devam etmek isteyen mezunlar yine belirlenmiş şartları yerine getirdikleri takdirde doktora programlarına başvurabilmektedirler.